

ยุทธศาสตร์ไก่ไข่

กินดี อยู่ดี ไม่เป็นโรค

เกณฑ์การคัดเลือกเกษตรกร

- เป็นฟาร์มมาตรฐานของกรมปศุสัตว์
- ต้องไม่มีการใช้ยา
- ต้องไม่มีการใช้วัคซีน
- ต้องผ่านเกณฑ์การตรวจประเมินความปลอดภัยทางชีวภาพ

ผลประโยชน์ฟาร์มที่เข้าร่วมจะได้รับ

- ทราบข้อมูลดัชนีการผลิตต่าง ๆ
- ทราบต้นทุนการผลิต
- เมื่อเกิดโรคระบาดสัตว์ตาม พรบ. โรคระบาดสัตว์ พ.ศ. 2499 จะได้รับค่าชดเชยการทำลายสัตว์ตามกฎหมายระเบียบของกรมปศุสัตว์

การคัดเลือกเกษตรกร

- สนง. ปศจ. คัดเลือกเกษตรกรที่สนใจเข้าร่วมโครงการ มา สสส.

ยุทธศาสตร์เปิดไข

- การระบาดของโรคไข้หวัดนก เปิดไขไล่ทุ่งจัดเป็นหนึ่งในพาหะนำโรคไปสู่สัตว์ปีกชนิดอื่น ๆ
- จากการศึกษาของ **Gilbert et al. (2006)** พบว่าเปิดไล่ทุ่งเป็นปัจจัยสำคัญต่อการแพร่ระบาดช่วงที่ 2 ของโรคไข้หวัดนกในประเทศไทย (กรกฎาคม 2547-พฤษภาคม 2548) เนื่องจากมีการเคลื่อนย้ายเปิดข้ามพื้นที่ ทำให้มีโอกาสนำโรคจากพื้นที่ระบาดไปยังพื้นที่อื่น

- สอดคล้องกับการศึกษาการระบาดของโรคไข้หวัดนกในเป็ดที่เลี้ยงในประเทศไทยปี 2547 ของ Songserm et al. (2006) พบเชื้อไวรัส H5N1 ทั้งในเป็ดที่เลี้ยงแบบฟาร์มระบบเปิด แบบเลี้ยงหลังบ้าน และแบบไล่ทุ่ง แต่ไม่พบเชื้อไวรัส H5N1 ในเป็ดเลี้ยงแบบระบบปิด

- การนำเสนอแนวคิดเกี่ยวกับการเลี้ยงเปิดไข่ในระบบโรงเรือนปิดที่มีระบบป้องกันโรคมี การจัดการและการให้อาหารที่ถูกล้ำกว่าวิชาการมากขึ้น ซึ่งแม้ว่าจะทำให้ต้นทุนการผลิต สูงขึ้น แต่ราคาผลผลิตก็จะมีแนวโน้มสูงขึ้นและมีความเท่าเทียมกันเนื่องจากผู้ผลิตทุกราย อยู่ภายใต้ระบบเดียวกัน (ธำรงค์ศักดิ์, 2547)

การเปรียบเทียบวิธีการเลี้ยงเป็ดไข่

ปัจจัย	ไข่ทุ่ง	โรงเรือน
อาหารสัตว์	ต่ำ (27,549 บาท/รุ่น ชัยชูธรและคณะ 2548)	สูง (922,737 บาท/รุ่น ชำรงศักดิ์และคณะ 2547)
ตารางเวลาการทำงาน (คุณาพร และคณะ, 2554)	ตลอดเวลาและไม่แน่นอน	เวลาแน่นอน
ค่ายาพาหนะ	สูง	ต่ำ
อัตราการสูญเสีย	สูง (21.26% ชัยชูธรและคณะ 2548)	ต่ำ
โอกาสสัมผัสโรคระบาด	สูง	ต่ำ
ผลผลิต	มีการสูญหายและปนเปื้อนเชื้อ	ไม่มีและการปนเปื้อนเชื้อน้อยกว่า
ผลพลอยได้จากการปลดเป็ด	ไม่มี	ไข่เป็ด
ราคาไข่เป็ด (คุณาพร และคณะ, 2554)	2.68 ± 0.23 บาทต่อฟอง	3.25 ± 0.30 บาทต่อฟอง
เปอร์เซ็นต์ไข่ (คุณาพร และคณะ, 2554)	33.51 ± 12.43	64.19 ± 11.37
กำไรสุทธิเฉลี่ย(คุณาพร และคณะ, 2554)	68,819.78 ± 94,598.02	37,067.11 ± 62,538.26

- โดยสรุปแม้ว่าการเลี้ยงเปิดไข่แบบใส่ทุ่งจะได้ผลกำไรสูงกว่า
- แต่ก็เป็นอาชีพที่เหน็ดเหนื่อย เนื่องจากต้องมีการดูแลเปิดตลอดเวลา
- เสี่ยงต่ออันตรายทั้งจากการเดินทางขณะเคลื่อนย้ายและการลักขโมย
- ต้องมีสายสัมพันธ์ที่ดีในเครือข่ายผู้เลี้ยงและค้าเปิดไข่
- เสี่ยงต่อการระบาดของโรค

- จัดหาทุ่งที่ไม่ใช้สารเคมีอันตรายในการกำจัดศัตรูพืช มีอาหารสมบูรณ์และมีพื้นที่มากพอให้เปิดอยู่ได้นาน เพราะหากจะต้องย้ายทุ่งบ่อยๆจะกระทบต่อผลผลิตไข่และสิ้นเปลืองค่าขนย้าย
- สภาพอากาศที่เปลี่ยนแปลง ยังส่งผลต่อผลผลิตไข่อีกด้วย (Elijah and Adedapo, 2006)

- พบว่าการเลี้ยงเปิดแบบโรงเรือนมีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยที่ 237,703.00 ± 191,838.50 บาท ซึ่งสูงกว่าค่าใช้จ่ายในการเลี้ยงแบบใส่ทุ่งที่มีค่าเฉลี่ย 41,860.74 ± 49,363.06 บาท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$) ต้นทุนค่าใช้จ่ายในการเลี้ยงแบบโรงเรือนคือ ค่าอาหาร และค่าแรงงาน (คุณาพร และคณะ, 2554)

ลดต้นทุนการผลิต

